

ми, особливою увагою до пацієнтів і широкими можливостями організації їх відпочинку. Важливою ланкою в налагодженні медичного туризму Литви є інноваційний кластер «LITCARE», який, набуваючи все більшої популярності серед литовців та закордонних туристів, здатен успішно конкурувати на світовому ринку медичних послуг.

Список використаних джерел

1. Медицинский туризм в Литве [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tio.by/info/novosti/20886/>. – Назва з екрана.
2. Кластер медичного туризму Литви. Сайт кластера [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.litcare.com/homeru>. – Назва з екрана.
3. Посещаемые места. Сайт Медицинского центра диагностики и лечения г. Вильнюс [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.medcentras.lt/ru/papildomas-apatinis-meniu-uzsienieciams/dobro-pozalovat-v-litvu/posesaemie-mesta/>. – Назва з екрана.

*Л. М. Оніщук, к. пед. н.
заст. нач. Управління інфраструктури
та туризму Полтавської ОДА;*

*В. В. Павлов,
нач. відділу туризму та культурної
спадщини Управління культури виконавчого
комітету Полтавської міської ради;*

*Г. П. Скляр, д. е. н., професор
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет
економіки і торгівлі», м. Полтава
turizm@uccu.org.ua*

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ПАРТНЕРСТВА У ТУРИЗМІ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ ДЕСТИНАЦІЇ

Модернізаційний вектор дослідження партнерських відносин є компонентою постнекласичної економічної науки, сприяє науковому забезпеченню пізнання основних механізмів господарствотворення туризму як каталізатора відтворювальних економічних процесів. Сучасні наукові підходи, у тому числі завдяки формуванню прикладного туристичного господарствознавства на фундаменті особистісної методології господарствознавства Г. В. Задорожного, дозволяють стверджувати, що мето-

дологічно-пріоритетними векторами дослідження туризму є людиномірність, духовність, свідомий розвиток партнерства і кооперації в умовах модернізації економіки і реформування суспільства. Методологічним фундаментом прикладного туристичного господарствознавства є сучасна онтологія туризму як галузь науково-прикладних соціогуманітарних знань щодо сутності, сенсу і цілей земного буття людини-туриста і особливостей її розумної взаємодії з навколишньою природою [6, с. 204]. Наведене визначення майже дослівно аналогічне позиції В. П. Бабіча, Г. В. Задорожного, С. А. Заветного [1, с. 4] і містить уточнення щодо особливостей об'єкту: «людина-турист» [6, с. 204]. Предметним полем дослідження є сфера партнерської взаємодії суб'єктів туризму представницької сукупності видів економічної діяльності (сфера туризму пов'язана з діяльністю більш як 50 галузей [5, с. 2]).

Людиномірний підхід у дослідженні економічних умов і суперечностей розвитку відносин партнерства у сфері туризму України в останні роки набуває поширення. Механізм відносин партнерства в сфері туризму визначається нами як сукупність заходів для задоволення на засадах етики духовних, соціальних і біологічних потреб особистості туристів у туристичному продукті, що проявляється у формуванні сфери господарських зв'язків на ринку туристичних послуг і товарів. В процесі дослідження нами виокремлені наступні форми партнерства: глобальне, міжцивілізаційне, міждержавне, міжрегіональне, партнерство в межах єврорегіонів, соціальне, державно-приватне, внутрішньокорпоративне, партнерство туроператорів некомерційного і комерційного характеру, партнерство суб'єктів туристичної діяльності у формі створення громадських об'єднань, відповідальне внутрішньокорпоративне партнерство в туристичних мережах, партнерство туристичного лідера з членами групи тощо.

Нова парадигма модернізації економіки наділяє туризм функцією промоції регіонів. В цьому контексті актуальним, на наш погляд, є формування механізмів державно-приватного партнерства з метою розвитку окремих видів туризму, у тому числі гастрономічного, адекватних туристичному потенціалу дестинацій. Полтавська область має автентичну кулінарну спадщину, що формує традиції української кухні (борщ, галушки, пундики). В районах і містах області проводяться свята полтавської

галушки, борщу, сала, меду тощо. В регіоні наявна розвинута мережа транспортного сполучення, готелів і аналогічних засобів розміщення, ресторанів та готельно-ресторанних комплексів, що формують інфраструктурне забезпечення туристичних потоків. Механізми державно-приватного партнерства сприяють залученню приватних інвестицій і є організаційною інновацією, а також сприяють створенню інноваційних об'єктів гастрономічного туризму в структурі історико-культурних, етнокультурних комплексів, садиб сільського зеленого туризму, суб'єктів підприємницької діяльності інших видів економічної діяльності (олійниць, сироварень, ковбасних цехів, пивоварень тощо).

Помітним є вплив туризму на перспективний розвиток об'єднаних територіальних громад, формування туристичних destination завдяки використанню переваг кластеризації як важливого механізму господарствотворення сфери туризму на засадах партнерства. Так, відбувається процес створення агротуристичного кластеру у об'єднаній територіальній громаді компактного Диканського району Полтавської області. У 2017 р. створена Комунальна установа «Кластер зеленого туризму територіальних громад Кременчуцького краю» об'єднаних територіальних громад Кременчуцького району Полтавської області.

Перспективною є ідея формування туристичного кластеру «Мислителі Полтавщини». Геокультурні особливості історичної Полтавщини відображаються і персоніфікуються в особистісному вимірі. Філософську традицію започатковує Г. С. Сковорода (1722–1794), сучасниками якого були П. Величківський з Полтави та Я. Козельський (1729–1795) з с. Келеберда. Теоретичної рефлексії потребує інтелектуальна спадщина І. П. Котляревського (1769–1838) та М. В. Гоголя (1809–1852). В Полтавській губернії розпочав життєвий шлях найвизначніший український філософ XIX ст. П. Д. Юркевич (1827–1874). У Полтавській області створені інституційні умови формування означеного кластеру. Діє низка музеїв (Чорнухинський літературно-меморіальний музей Г. С. Сковороди, Полтавський літературно-меморіальний музей І. П. Котляревського, садиба І. П. Котляревського, Великосорочинський літературно-меморіальний музей М. В. Гоголя, заповідник-музей М. В. Гоголя в с. Гоголево), функціонує Полтавське регіональне громадське об'єднання «Обласний туристичний кластер». Створюється туристичний

маршрут, присвячений життю і творчості Г. С. Сковороди у форматі міжрегіонального партнерства завдяки зусиллям відповідних управлінь Полтавської обласної і Харківської обласної державних адміністрацій. Наукова підтримка проекту створення кластеру можлива завдяки співробітникам Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського та дослідникам з університетів.

В практиці роботи органів місцевого самоврядування у м. Полтава використовується термін «державно/комунальне – приватне партнерство в галузі туризму». Завдяки реалізації вказаного формату партнерства у 2015–2017 рр. відкрито 3 інформаційно-туристичні маршрути з використанням QR кодів. Інвестором виступила компанія Vodafone.

Таким чином, модернізаційний підхід сприяє розвитку сфери туризму з використанням європейського досвіду партнерства у різноманітних його формах.

Список використаних джерел

1. Бабич В. П. Манифест (Всемирное научное ноосферно-онтологическое общество им. В. И. Вернадского ВННОО) / В. П. Бабич, Г. В. Задорожный, С. А. Заветный. – Харьков : Точка, 2016. – 8 с.
2. Модернізація туризмознавства: теорія і практика партнерства : монографія / [авт.кол.] ; за заг. ред. Г. П. Скляра. – Полтава : ПУЕТ, 2015. – 372 с.
3. Проблеми розвитку туристичного бізнесу : монографія / за заг. ред. Г. П. Скляра, В. Г. Шкарупи. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 233 с.
4. Скляр Г. П. Статистичні показники розвитку сфери туризму в Україні: напрями удосконалення та гармонізація з міжнародними стандартами / Г. П. Скляр, Л. В. Дробиш, Л. І. Вишневецька // Економічний вісник Донбасу. – 2017. – № 2 (48). – С. 157–162.
5. Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 р. № 168-р. – Київ : Департамент туризму та курортів міністерства економічного розвитку і торгівлі України, 2017. – 22 с.
6. Скляр Г. П. Сучасна онтологія туризму: джерела і концепти (Чернівецько-полтавський діалог) / Г. П. Скляр, В. О. Животенко // Розвиток прикордонних регіонів в системі транскордонного співробітництва : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Чернівці, 27–28 квітня 2017 р. / за ред. Кифяка В. Ф. – Чернівці : Місто, 2017. – С. 202–205.